

Naziv istraživanja: Turistička aktivnost domaćeg stanovništva u 2002. godini

Voditelj: Sanda Čorak, Zrinka Marušić

Naručitelj: Hrvatska gospodarska komora

Izvođač: Institut za turizam

Cilj istraživanja: Prikupiti informacije o tzv. nacionalnom turizmu, koji obuhvaća domaći turizam (aktivnosti osoba s prebivalištem u zemlji koje putuju i borave u mjestima unutar zemlje, ali izvan njihovog uobičajenog okruženja) i izlazni turizam (aktivnosti osoba s prebivalištem u zemlji koje putuju i borave u mjestima izvan zemlje i izvan njihovog uobičajenog okruženja) tj. procijeniti koliko putuju stanovnici Hrvatske, zašto odlaze na putovanja, kada odlaze na putovanja, koliko ta putovanja traju i koliko troše na putovanjima. S obzirom da se istraživanje provodilo u Hrvatskoj po prvi put, cilj istraživanja je bio i testirati postavljenu metodologiju istraživanja.

Prostorni obuhvat:

Republika Hrvatska

Vremenski obuhvat:

Siječanj-rujan 2002. godine

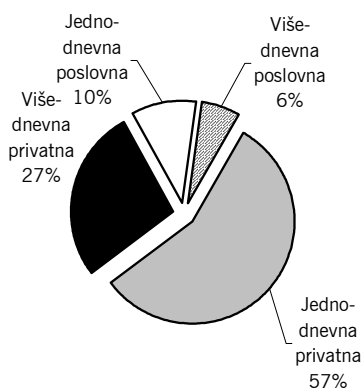
Metodologija istraživanja:

Riječ je o omnibus istraživanju u dva vala: prvi je obuhvatio turističku aktivnost domaćeg stanovništva u razdoblju siječanj-svibanj, a drugi u razdoblju lipanj-rujan. Sadržaj istraživanja definiran je na osnovu preporuka Europske komisije za područje turističke statistike, a obuhvaća višednevna i jednodnevna privatna i poslovna putovanja u zemlji i inozemstvu. Istraživanjem je obuhvaćeno po 1.000 ispitanika u svakom valu.

SAŽETAK**→ KOLIKO PUTUJE DOMAĆE STANOVNIŠTVO?**

○ Od siječnja do rujna 2002. godine ostvareno je ukupno 26,5 milijuna putovanja, odnosno u prosjeku 7,2 putovanja po stanovniku.

○ U ukupnima prevladavaju jednodnevna putovanja (67%), prema motivima privatna (84%), a kombinacija obilježja pokazuje da je najveći broj jednodневnih privatnih putovanja (57%).

**UKUPNA PUTOVANJA
U RAZDOBLJU I-IX 2002.**

○ U razdoblju siječanj-svibanj putovalo je oko 51% stanovnika, u ljetnom razdoblju, od lipnja do rujna, je putovalo oko 67%, a do kraja godine planira putovati 42%.

○ Na privatna putovanja u trajanju od 4 i više noćenja odlazi tijekom ljetnog razdoblja 40% stanovnika i prema ovom pokazatelju Hrvatska je među europskim zemljama čije stanovništvo manje putuje. Na privatno putovanje s 8 i više noćenja u ljetnom razdoblju odlazi oko 27% stanovnika.

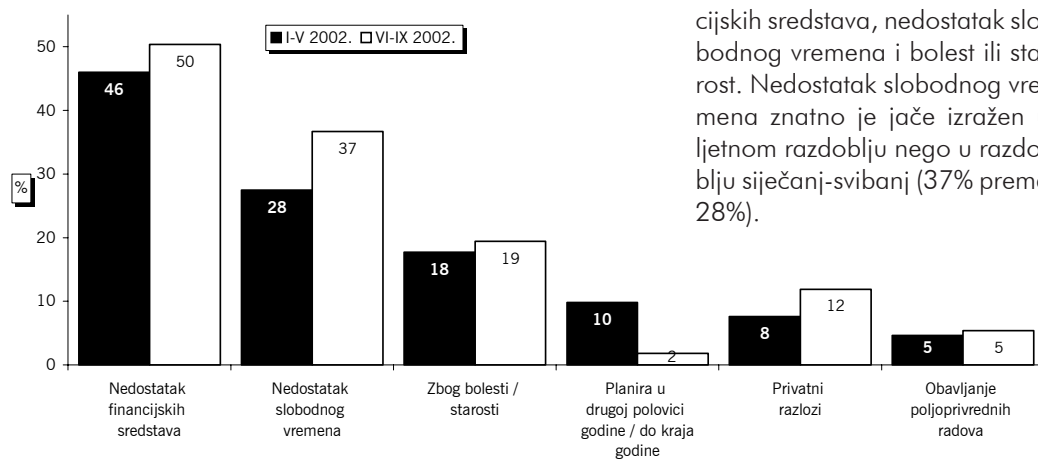
→ TKO ČEŠĆE PUTUJE?

○ Regije s najvećim brojem stanovnika, Zagreb s okolicom i Dalmacija (četiri južne primorske županije), ostvaruju i najveći broj putovanja i mogu se smatrati najjačim tržištima privatnih putovanja. Oko 40% svih višedневnih putovanja ostvaruju stanovnici Zagreba, na drugom je mjestu Dalmacija (21%). Stanovnici Dalmacije ostvaruju i najveći broj jednodневnih putovanja (u prosjeku 6,4 jednodневnih putovanja).

○ Stanovnici Zagreba učestalije putuju u ljetnom razdoblju, za razliku od stanovnika Dalmacije koji upravo u tom razdoblju putuju manje od prosjeka Hrvatske. Općenito, stanovnici kontinentalnih regija u ljetnom razdoblju putuju više od stanovnika primorskih regija.

- Broj višednevnih putovanja raste s porastom razine obrazovanja.
- Broj putovanja raste s prihodima: stanovnici s mjesečnim kućnim prihodima od 8.000 kuna i više ostvaruju prosječno 10,4 putovanja.
- Broj putovanja opada s godinama starosti: najviše putuju stanovnici u dobi do 29 godina, slijedi srednja dobna skupina pa stanovnici u dobi od 50 i više godina.

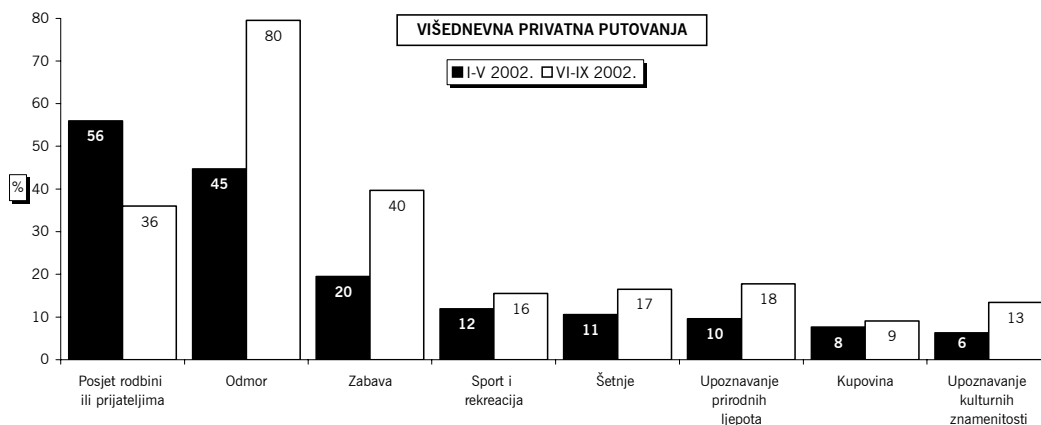
➔ ZAŠTO NEKI NE PUTUJU?

○ Najveće barijere putovanju, očekivano su: nedostatak finansijskih sredstava, nedostatak slobodnog vremena i bolest ili starost. Nedostatak slobodnog vremena znatno je jače izražen u ljetnom razdoblju nego u razdoblju siječanj-svibanj (37% prema 28%).

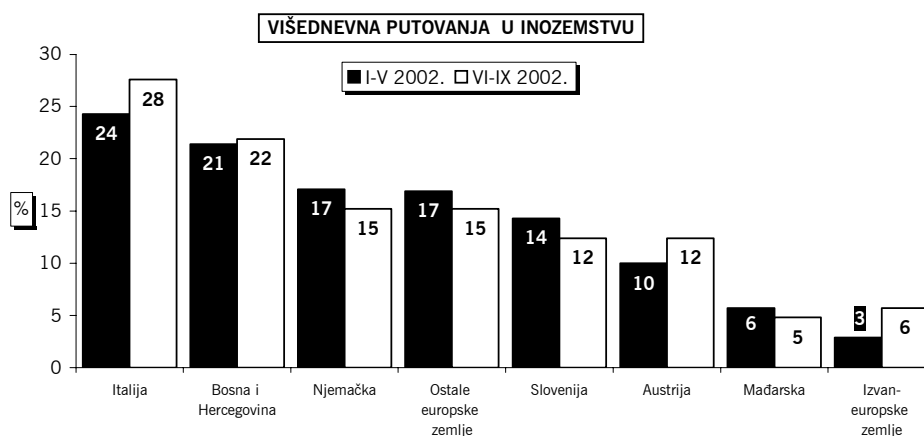
➔ KOJI SU GLAVNI MOTIVI ODLASKA NA PUTOVANJA?

- Primarni motivi jednodnevnih privatnih putovanja su posjet rodbini ili prijateljima, kupovina, odmor, zabava i šetnje. Odmor i zabava, očekivano su češći motiv za putovanja ostvarena u ljetnom razdoblju.
- Na višednevna privatna putovanja stanovnike motiviraju tri glavna motiva: posjet rodbini i prijateljima, odmor i zabava. Odmor je u ljetnom razdoblju motiv za 80% onih koji odlaze na višednevno privatno putovanje.

→ KUDA SE PUTUJE?

- Najveći broj putovanja ostvaruje se u zemlji – 85% jednodnevnih i 79% višednevnih.
- Na višednevna putovanja u inozemstvo tijekom ljetnog razdoblja putuje oko 11% stanovnika, najčešće s motivom posjete rodbini ili prijateljima ili zbog odmora.
- Glavna domaća odredišta jednodnevnih putovanja su gradovi, slijedi odlazak na selo, na more i u planine.
- Na višednevna putovanja odlazi se primarno na more (more je destinacija za 50% stanovnika u razdoblju I-V i 82% stanovnika u ljetnom razdoblju).
- Glavne destinacije za jednodnevna putovanja u inozemstvo su Mađarska, Italija i Slovenija, dakle uobičajene 'shopping' destinacije, dok se na višednevna putovanja putuje najviše u Italiju, Bosnu i Hercegovinu i u Njemačku.

→ KORISTI LI SE INTERNET ZA PRIPREMU PUTOVANJA?

- Da – za prikupljanje informacija o putovanjima Internet koristi između 10 i 11% stanovnika, a gotovo neznan dio koristi Internet za stvarno rezerviranje (1 do 2%). Pretežan dio populacije (oko 88%) ne služi se Internetom.
- Stanovnici Zagreba i okolice (15%), a zatim stanovnici primorskih regija (8-11%, ovisno o razdoblju) služe se Internetom natprosječno, dok se ovim medijem ponajmanje koriste stanovnici Slavonije (oko 7%).
- Više od prosjeka Internet koriste mlađi stanovnici, stanovnici s visokim stupnjem obrazovanja i višim mjesečnim prihodima kućanstva.

→ GDJE SU BORAVILI I KOLIKO SU POTROŠILI STANOVNICI NA POSLJEDNJEM PRIVATNOM PUTOVANJU?

- Stanovnici su tijekom ljeta, na posljednjem višednevnom privatnom putovanju u zemlji, koristili pretežno neplaćeni smještaj (60%), i to kod rodbine ili prijatelja ili u vlastitoj vikendici, kući ili stanu. Oni koji su odsjeli u komercijalnom smještaju najčešće su boravili u privatnom smještaju te u hotelu.

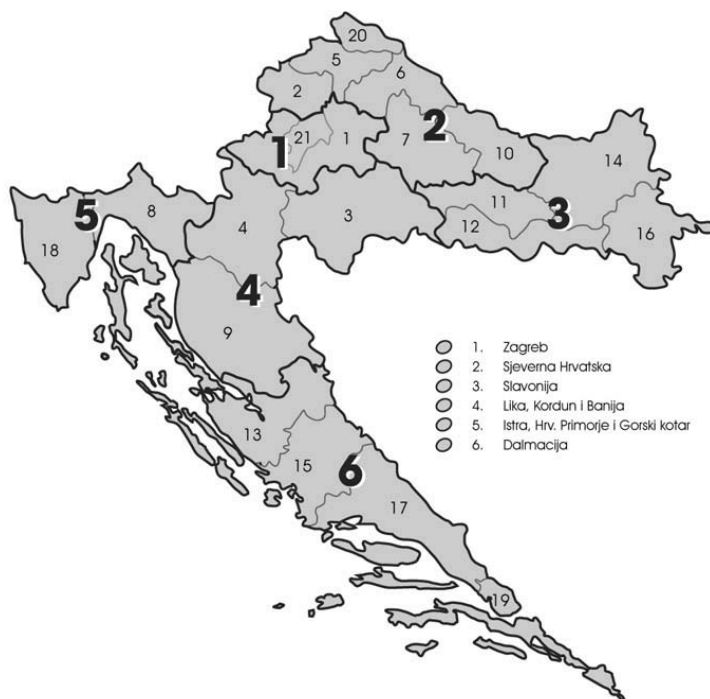
○ I u inozemstvu se najčešće odsjedalo u neplaćenom smještaju (64%) i to kod rodbine ili prijatelja. Od komercijalnih smještaja najzastupljeniji je bio boravak u hotelu.

○ Značajno se više troši na putovanjima u inozemstvu - na jednodnevnima u prosjeku 232 Eura, a na višednevnima u prosjeku 101 Eura dnevno, za razliku od prosječno 53 i 35 Eura dnevno na putovanjima u zemlji. Razlog visini potrošnje na jednodnevnim putovanjima u inozemstvu je i glavni motiv tih putovanja – kupovina koju je kao motiv odlaska na jednodnevno putovanje u inozemstvu navelo 79% ispitanika.

➔ METODE ISTRAŽIVANJA

○ Turistička aktivnost definirana je kao sva putovanja izvan mjesta boravka, pri čemu su bila isključena svakodnevna putovanja zbog posla ili školovanja.

○ Provođenje dva “vala” OMNIBUS istraživanja na području cijele Hrvatske, na populaciji stanovnika u dobi od 15 i više godina. Anketa provedena osobnim intervjuom.

○ Reprezentativan uzorak kućanstava za Hrvatsku i po regijama. Definirano je ukupno 6 regija kao područja od nekoliko županija.

○ Prvo istraživanje, na uzorku od 1021 kućanstava/ispitanika, provedeno je tijekom lipnja, a obuhvatilo je turističku aktivnost populacije u prvih pet mjeseci 2002. godine. Drugo je istraživanje provedeno krajem rujna, na uzorku od 1010 kućanstava/ispitanika i obuhvatilo je turističku aktivnost populacije u ljetnom razdoblju, od lipnja do rujna.